



p.M. Bacłowska / W. Uściw

DPA.V-054-1034/18

3.10.2018 r., Warszawa

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Sekcja
Prawa

wpłynęło dnia 2018-10-15

Z
p. dep. W. Uściw

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawa Administracyjnego
2018-10-15
Anna Dalkowska
sędzia

Pan Patryk Jaki
Sekretarz Stanu
Ministerstwa Sprawiedliwości

PETYCJA

Podstawa prawna: art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach

Adresat: Sekretarz Stanu Ministerstwa Sprawiedliwości Pan Patryk Jaki

Stowarzyszenie _____ zgodnie ze swoim statutem inicjuje, wspiera oraz prowadzi działalność mającą na celu, m.in. upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich; zwiększenie efektywności działania organów państwowych oraz wzmacniania praworządności tych organów; udzielanie pomocy prawnej oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa; realizując te cele poprzez, m.in. poprzez bezpośrednie lub pośrednie udzielenie pomocy prawnej osobom, wobec których postępowanie toczy się lub zostało zakończone.

Działając w interesie Państwa _____ wnosimy o podjęcie niezbędnych działań dotyczących sprawy skażenia chemicznego środowiska na terenie działek _____ w miejscowości Modliszewie sąsiadujących bezpośrednio z miejscem odzysku odpadów niebezpiecznych w latach 2007 do 2013.

Rozpocząć należy, iż w 2007 roku, pomiędzy działkami Państwa _____ rozpoczęła działalność firma _____, zajmująca się odzyskiem, wytwarzaniem oraz magazynowaniem odpadów niebezpiecznych głównie z poligrafii. Przedmiotowa działalność prowadzona była około 10 m od domu Państwa _____ w sąsiedztwie sadów, miejscu uprawy warzyw i owoców. Na tym terenie rzeczona firma prowadziła działalność do 2013 r.



181015-01289

Decyzją Starosty Gnieźnieńskiego wyżej wymieniona firma uzyskała zezwolenie na odzysk i magazynowanie odpadów niebezpiecznych, obejmującej obszar także działki Państwa . Oczywiście Państwo nie byli stroną przedmiotowego postępowania.

Dowód: - decyzja Starosty Gnieźnieńskiego z dnia 25.06.2007 r.

Niezwłocznie po otrzymaniu informacji o przedmiotowej decyzji Państwo wnieśli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu wnioszek o stwierdzenie nieważności decyzji Starosty Gnieźnieńskiego jako podjętej z rażącym naruszeniem prawa. Jednocześnie zawnioskowano o przeprowadzenie kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Zgodnie z art. 170 ust. 2 ustawy o odpadach- Stronami postępowań, o których mowa w ust. 1, nie są właściciele nieruchomości sąsiadujących z instalacją lub nieruchomością, na której będzie prowadzone zbieranie odpadów, przetwarzanie odpadów lub wydobywanie odpadów ze składowiska odpadów. Powołując się jednak na stanowisko doktryny, wskazać należy, iż wobec takiego ujęcia przepisu należy przyjąć, że stroną postępowania jest wnioskodawca, a jeżeli nie jest on właścicielem nieruchomości, na której będą prowadzone te operacje - także właściciel tej nieruchomości, ale już nie właściciel nieruchomości sąsiedniej, nawet jeżeli byłby narażony na oddziaływania (por. W. Radecki, Ustawa o odpadach. Komentarz, LEX 2013).

W opinii Stowarzyszenia, już sam art. 170 ustawy o odpadach - ust. 1- dotyczący wyłączenia możliwości udziału organizacji społecznych w postępowaniach w sprawach zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów, decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, zgody na zamknięcie składowiska odpadów lub jego wydzielonej części oraz zgody na wydobywanie odpadów ze składowiska odpadów oraz ust. 2 stanowiący, iż stronami wymienionych wyżej postępowań nie są właściciele nieruchomości sąsiadujących z instalacją lub nieruchomością, na której ma być prowadzone zbieranie, przetwarzanie lub wydobywanie ze składowiska odpadów wymagają pilnej nowelizacji. Zdaniem Stowarzyszenia art. 170 ustawy o odpadach jest niekonstytucyjny. Uniemożliwienie bycia stroną postępowania właścicielowi nieruchomości sąsiedniej, skutkuje naruszeniem wyrażonego w art. 45 Konstytucji prawo do sądu oraz określonego w art. 63 Konstytucji prawa do składania do administracji publicznej wniosków, petycji i skarg. Proponowane unormowanie prowadzi również do naruszenia art. 32 Konstytucji poprzez nadanie nierównych uprawnień osobom, których interesu dotyczy wynik postępowania. Niezależnie jednak od powyższego, Państwo mieli prawo występować w przedmiotowej sprawie jako strona, bowiem w dacie wszczęcia postępowania administracyjnego przepis ten nie obowiązywał, w ponadto decyzja obejmowała obszar działki Państwa . Prawo do sprawiedliwej i rzetelnej procedury jest zawarte w treści zasad państwa prawnego W fazie wszczęcia postępowania obowiązkiem organu jest powiadomienie o tym fakcie wszystkich stron postępowania, co wynika z art. 61 § 4 k.p.a.

W maju 2013 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu zlecił kontrolę gleby w miejscu odzysku odpadów niebezpiecznych na obszarze działki nr _____ oraz _____ w Modliszewie. Badania wykazały, iż na obszarze działki _____ poziom fenolu wynosi 6,96 mg /kg suchej masy, zaś na obszarze działki _____ -0,2 mg/kg suchej masy.

Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z obowiązującym wówczas rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi - Stężenie tej substancji w glebie lub ziemi na nieruchomościach gruntowych przynależnych do grupy „B”, niezależnie od głębokości i wodoprzepuszczalności gruntu, nie powinno przekroczyć **0,1 mg/kg suchej masy**.

Z uwagi na stwierdzone wyżej wielokrotne przekroczenie dopuszczalnych stężeń, w czerwcu 2013 roku Państwo _____ złożyli wniosek dot. zgłoszenia szkody w środowisku w powierzchni gleby do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, który zgłosiła sprawę celem zbadania do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Jednocześnie wskazać należy, iż kontrola Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, przeprowadzona w dniach 21 sierpnia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska wykazała, iż Spółka nie przestrzega warunków określonych w decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego dot. zgody na wytwarzanie odpadów w zakresie ilości odpadów oraz stwierdzono ponadto niezgodne ze stanem rzeczywistym prowadzenie ewidencji odpadów.

Dowód: - pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 26.09.2013 r,
- mapa z określeniem przekroczenia standardów jakości ziemi i gleby.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu zleciła przeprowadzenie kolejnych badań. Stwierdzono, iż przekroczenie dopuszczalnych norm jest niewielkie i z uwagi na to umorzono postępowanie. Badania przeprowadzono na zawartość krezolu oraz fenolu. Zaznaczyć należy, iż kontrola objęła wyłącznie powyższe substancje, pomimo iż, ustalono, że w glebie występują inne substancje szkodliwe. Państwo _____ wnieśli o wznowienie postępowania, załączając akredytowane wyniki badań środowiska dowodzące przekroczenia standardów jakości gleby. Postępowanie nie zostało wznowione. Niestety, organ, którego naczelnym zadaniem jest ochrona środowiska, nie był zainteresowany wynikiem badań.

Stan zdrowia Państwa _____ stopniowo pogarszał się, pojawiły się duszności, silne poty, osłabienie siły mięśni, nietrzymanie moczu, bóle i zawroty głowy, kaszel, zaczerwienienie oczu, łzawienie stany przed omdleniowe, zaburzenia równowagi, szумы w uszach, drętwienie części twarzy i nóg, problemy ze słuchem i wzrokiem, wysypki, wypryski, swędzenia skóry. Co oczywiste powyższe dolegliwości nie występowały przed

rozpoczęciem działalności przez firmę. Skutki wpływu niebezpiecznych substancji były widoczne gołym okiem. Przed uruchomieniem działalności przez przedmiotową firmę Państwo byli zdrowi, cieszyli się życiem. Obecnie Państwo są schorowani, nie są w stanie cieszyć się życiem jak kiedyś, Pani ma I grupę inwalidzką.

Z uwagi na powyższe, Państwo postanowili szukać sprawiedliwości na drodze karnej. Wszczęte zostało aż 8 śledztw (m.in. o przestępstwo z art. 183 §1 kk, art. 157 §1 kk, 231 §1 kk, art. 183 § 3kk, art. 231§1 kk, art. 271 § 1 kk). Wszystkie zostały umorzone. Wskazać należy, iż w trakcie czynności postępowań przygotowawczych doszło do szeregu uchybień. W dniu 19 września 2013 roku na działce nr w Modliszewie pobrana została woda, w celu zbadania istnienia związków chemicznych szkodliwych dla zdrowia i życia lub mogących świadczyć o skażonym środowisku. Do dziś nie ma wyników badania stanu wody. Nie trzeba nawet podkreślać, jak wielkie znaczenie dla przedmiotowych postępowań miałby ów dowód. Biegły z Politechniki Łódzkiej przesłuchiwany w Prokuraturze Rejonowej w Gnieźnie w dniu 23 listopada 2015 roku, zeznał, że do wydania opinii w zakresie zanieczyszczenia środowiska, konieczne było zbadanie przetworów z owoców z terenu działki Państw . Wskazał jednocześnie, iż słoiki z przetworami zostały mu dostarczone. Wynik badania wykazał brak obecności w osadach z szamba oraz przetworach lotnych związków organicznych. Zważyć jednak należy, że wykorzystane do badania przetwory nie pochodziły od Państwa . Co oczywiste, Państwo wskazywali na powyższe uchybienie i wnosili o przeprowadzenie dowodu z ich przetworów.

Również opinia biegłych co do ustalenia związku pomiędzy uszczerbkiem na zdrowiu Pokrzywdzonych, a działalnością prowadzoną przez firmę jest niepełna i została wydana z pominięciem istotnych dowodów. Podkreślić należy, iż Państwo wnosili, żeby przedmiotowa opinia wydana została przez biegłych poza Wielkopolską. Obawiali się bowiem, iż znajomości właściciela firmy mogą skutkować wydaniem opinii korzystnej dla niego i co oczywiste niezgodnej z prawdą. Początkowo opinia miała zostać sporządzona przez Zakład Medycy Sądowej w Łodzi, wskazano, iż opinia zostanie wydana w ciągu 7 miesięcy, czyli do lipca 2016 roku. Prokurator Okręgowy zdecydował jednak, iż szybciej będzie jeśli opinia zostanie sporządzona w Poznaniu. Ostatecznie opinia została sporządzona dopiero w kwietniu 2017 roku. Zaznaczyć także należy, iż opinia jest niepełna, biegły pominieli szereg dolegliwości, na które cierpią Państwo , a które to również stwierdzone zostały przedstawionymi przez nich dokumentami.

W przypadku biegli niesłusznie pominieli: przewlekłe zapalenia krtani (które pojawiło się nagle w 2008 r.), polineuropatię, osłabienie siły mięśniowej, zaburzenia nadkomorowe serca, nietrzymanie moczu, nierozpoznawanie barwy zielonej przez oko lewe, przewlekły stan zapalny całego organizmu, zaburzenia równowagi, wysypki, zaczerwienienie skóry, osłabienie słuchu, duszności, drętwienie części twarzy, ucisk w klatce piersiowej, podrażnienie śluzówki nosa i gardła, uczucie ciągłego zmęczenia,

zanik błony śluzowej nosa, torbiele w wątrobie i powiększenie wątroby, stłuszczenie wątroby, problemy z nerkami, porażenie zakończenia nerwów czuciowych, zwężenie szczelin przyśrodkowych obu kolan, zwężenie szczelin pozakrzepowych, astmę oskrzelową, rozedmę płuc, zaburzenia komorowe i nadkomorowe serca, migotanie przedsionków i wiele innych.

W przypadku pominięto udokumentowane schorzenia i dolegliwości: rozedmę płuc, osłabienie pamięci, niedosłyszenie, krwotoki z nosa, kołatanie serca, drętwienie palców, zaburzenie potencji, kaszel, zaburzenia rytmu serca, zmiany w wątrobie i hipoechogeniczną owalną w ogonie trzustki, zwapnienie fragmentu trzustki, znaczne powiększenie sylwetki serca, gniotący ból pod prawym łukiem żebrowym i wiele innych schorzeń.

Powyższe uchybienia w jednoznaczny sposób wskazują, iż działania Prokuratury prowadzone były w sposób niewłaściwy i z całą pewnością nie miały na celu zbadanie sprawy, a zmierzały wyłącznie do umorzenia postępowania przygotowawczego. Za skandaliczne uznać należy działania organów ścigania, które zamiast wykonywać swoją pracę z należyтым zaangażowaniem chronią przestępczą firmę, zamiast Pokrzywdzonych.

Na uwagę zasługuje opinia biegłej z Politechniki Łódzkiej wydanej na zlecenie Prokuratury Rejonowej w Gnieźnie w sprawie o sygn.. akt 2 Ds. 122/13, która wskazała, iż cała działalność firmy w Modliszewie prowadzona była z naruszeniem prawa. Lokalizacja inwestycji odbyła się bez stosownych pozwoleń, bez wymaganej prawem procedury oceny oddziaływania na środowiska, a jedyne pozwolenie w tej sprawie wydał organ do tego nieuprawniony. Także rozpoczęcie działalności na terenie działki w Modliszewie odbyło się bez wymaganego prawem odbioru. Dalej wskazano „można powiedzieć, że działalność gospodarcza polegająca na przetwarzaniu odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne na działce w Modliszewie nigdy nie powinna być prowadzona. To miejsce nie nadaje się do prowadzenia tego typu działalności i powinno to zostać rozstrzygnięte na etapie raportu oddziaływania na środowisko, decyzji środowiskowej i pozwolenia na zmianę sposobu użytkowania. Z całą pewnością działalność stanowiła zagrożenie dla zdrowia zamieszkujących na sąsiedniej działce osób. Wskazano, iż „Na podstawie danych i opisów zawartych w aktach sprawy należy uznać, że sposób składowania, usuwania, przetwarzania, odzysku, unieszkodliwiania substancji w firmie w Modliszewie prowadzony był w sposób zdecydowanie nieprawidłowy. Składowanie zarówno odpadów przywiezionych do przerobu jak i gotowego produktu i produktów ubocznych przerobu powinno odbywać się na szczelnym podłożu zabezpieczonym przed przesiąkaniem odpadów i ewentualnych nieuniknionych rozlewów do gleby. Instalacja powinna znajdować się w pomieszczeniu wyposażonym w wentylację mechaniczną. Ścieki z produkcji, mycia pojemników i zmywania posadzek powinny być zbierane do bezodpływowego zbiornika i okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków. Wody opadowe spływające z powierzchni utwardzonych powinny być również ujmowane do bezodpływowego zbiornika. Z całą pewnością opisany sposób prowadzenia działalności nie

można uznać za prawidłowy i niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Zaznaczyć należy, że przedmiotowa opinia w żaden sposób nie została uwzględniona w postępowaniu przygotowawczym, które tak jak inne zakończyły się decyzją o umorzeniu.

Państwo przez okres sześciu lat funkcjonowania firmy w Modliszewie narażeni byli na działanie szkodliwych substancji toksycznych. Niestety skutki powyższych immisji mają charakter trwały. Naruszone więc zostały dobra bezcenne i najwyższe w hierarchii wartości zdrowie i czyste środowisko. Państwo poszukiwali pomocy w wielu instytucjach. Zostali pozostawieni sami sobie, schorowani, żyjący w zanieczyszczonym środowisku. Co gorsza sprawca pozostał bezkarny i kontynuuje działalność w nowym miejscu. Wskazać także należy, iż Państwo posiadają informacje, iż kontrole przeprowadzone w nowym miejscu prowadzenia działalności przez firmę wykazały dalsze naruszenie przepisów zakresie ochrony środowiska. Należy zadać pytanie, jak długo rzeczowa firma będzie prowadziła przestępczą działalność, w dalszym ciągu niszcząc środowisko, a być może i życie kolejnych niewinnych ludzi.

W kontekście odniesienia się do omawianej sprawy pragniemy zwrócić także uwagę na ogólny problem zanieczyszczenia środowiska, wysypisk śmieci w Polsce i ich wpływu na środowisko. To smutne, gdy cały świat stara się dbać o środowisko i widzi narastające problemy związane z zanieczyszczaniem, Polska staje się powoli „wysypiskiem Europy”.

Przykład Chin, które od stycznia 2018 r. zrezygnowały z przyjmowania 24 rodzajów, trudnych do składowania odpadów z Europy Zachodniej. Obecnie te odpady przyjmuje się właśnie w Polsce. W Zgierzu spłonęło ok 50 tys. ton śmieci przywiezionych do nas z zachodniej granicy. To skandaliczne, iż Polska mając olbrzymi problem z utylizacją własnych śmieci, skupuje śmieci zagraniczne.

Co oczywiste, skup śmieci jest niezwykle opłacalnym przedsięwzięciem, problem powstaje dopiero na etapie utylizacji śmieci. Problem jednak okazują się niezwykle łatwy do rozwiązania, a ostatnia plaga podpałek na wysypiskach jednoznacznie o tym świadczy. Niektóre media podają, że do 28 maja spłonęło kilkanaście wysypisk, inni, iż było ich dwadzieścia-kilka, niektórzy wskazują, iż w granicach sześćdziesięciu. Pożary są po prostu najbardziej opłacalnym sposobem na utylizację odpadów przywiezionych do nas z granicy. To przerażające i jednocześnie smutne, iż polscy przedsiębiorcy, dbając wyłącznie o własne interesy, nie zważają jak niekorzystny wpływ ich działalność ma na nasze wspólne dobro, jakim jest środowisko naturalne. Dzięki temu, że składowiska płoną tak często, może się pojawić miejsce na "nowe" śmieci płynące z Zachodu. Co roku do Polski sprowadza się ich ok. 300 tys. ton. Problem ten niezwykle istotny, wymaga odpowiednich regulacji prawnych

w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Konieczne wydaje się nie tylko zaostrenie odpowiedzialności za korupcyjogenny import odpadów do Polski, lecz także niemal całkowity brak zgody na ich przywóz do Polski, a co najmniej zmiana przepisów w zakresie

wydawania decyzji administracyjnych na zbieranie odpadów. Każdy przedsiębiorca prowadzący działalność w tym zakresie powinien zostać objęty silnym nadzorem.

Podsumowując wnosimy o podjęcie niezbędnych działań, które zapewnią pomoc i sprawiedliwość dla Pokrzywdzonych. Z całą pewnością Państwo zasługują na poważne potraktowanie ich sprawy, ich walka o sprawiedliwość trwa już wystarczająco długo. Jak wykazano, działania organów administracji, a także Prokuratury Rejonowej budzą poważne wątpliwości. Należy zadać także pytanie, dlaczego organy, które miały stać na straży ochrony środowiska nigdy nie podjęły skutecznych działań? Z całą pewnością Państwo są ofiarami. Ich walka, to nie tylko walka o własne zdrowie, godne życie, lecz także walka o wspólne dobro, o czyste środowisko dla nas wszystkich. Stracili zdrowie, radość życia, pozbawiono ich wiary w sprawiedliwość. Z uwagi na powyższe wnosimy o zbadanie przedmiotowej sprawy w możliwie jak najszerszym zakresie, zwłaszcza w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Prokuraturę Rejonową w Gnieźnie.

Jesteśmy przekonani, iż uznając słuszność przedstawionych argumentów konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zmiany uregulowań prawnych w zakresie gospodarki odpadami. Wyrażamy także głęboką nadzieję, iż w skutek zmiany przepisów już nigdy nie dojdzie do sytuacji, jaka spotkała Państwa . Jak podkreślono sprawa ta ma ogromne znaczenie, nikt bowiem nie chce, żeby Polska została „śmietnikiem Europy”.

Załączniki:

- list Państwa
 - postanowienie o umorzeniu śledztw z dnia 9.08.2017 r.,
 - pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 26.09.2013 r.,
 - decyzja Starosty Gnieźnieńskiego z dnia 25.06.2007 r.,
 - mapa z określeniem przekroczenia standardów jakości ziemi i gleby.
- (-trzy segregatory dokumentów)

Pismo zanonimizowano w celu uniemożliwienia identyfikacji osób na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (tj. Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 5 (PL))
przez

Starszy specjalista
K. Lisiecka
Katarzyna Lisiecka
14.11.2018.

